

PERCEPCIÓ DE LA POBLACIÓ DE CATALUNYA SOBRE LA CONVIVÈNCIA I LA SEGURETAT

INFORMES 15/2018

PERCEPCIÓ DE LA POBLACIÓ DE CATALUNYA SOBRE LA CONVIVÈNCIA I LA SEGURETAT

INFORMES 15/2018

Sobre l'autoria

El mes de maig de 2018 l'institut d'investigació de mercats Brandologia va realitzar, per encàrrec de l'ICIP, 1.003 entrevistes telefòniques amb el qüestionari que es detalla en aquest estudi. Els resultats es van presentar durant el mes de juliol, i ara se n'ha fet un informe complet a càrrec del professor Francesc Serra Massansalvador (doctor en Relacions Internacionals i professor de la UAB), del president de l'ICIP (en funcions de director) Xavier Masllorens, d'Eugènia Riera i de Pablo Aguiar, aquests darrers membres de l'equip tècnic de l'ICIP.

© Francesc Serra © Xavier Masllorens © Eugènia Riera © Pablo Aguiar

© 2018 Institut Català Internacional per la Pau
Carrer de la Tapineria, 10, 3ª Planta 08002 Barcelona
T. +34 93 554 42 70 | F. +34 93 554 42 80
icip@gencat.cat | www.icip.cat

Maquetació

ICIP

Impressió

Ediciones Gráficas Rey, S.L.

DL

B 4266-2019

ISSN

2013-9446 (edició en línia)

2013-9438 (edició en paper)

Aquesta obra és sota una llicència Creative Commons de Reconeixement - No Comercial - Compartir sota la mateixa llicència 2.5 Espanya. Per llegir una còpia d'aquesta llicència visitar el següent enllaç:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/>

Es pot copiar, distribuir, comunicar públicament, traduir i modificar aquest document sempre que no es realitzi un ús comercial del mateix i es respecti l'autoria original.

SUMARI

PRESENTACIÓ	2
1. INTRODUCCIÓ	3
2. OBJECTIU, METODOLOGIA I PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC	6
3. RESULTATS	8
3.1. CONVIVÈNCIA I SEGURETAT	8
3.2. ACTITUDS SOBRE CONVIVÈNCIA I SEGURETAT	14
3.3. PAU I SEGURETAT INTERNACIONALS	24
4. CONCLUSIONS	29
ANNEX 1: QÜESTIONARI DE LA INVESTIGACIÓ	31
ANNEX 2: FITXA TÈCNICA	36

PRESENTACIÓ

L'ICIP (Institut Català Internacional per la Pau) va ser constituït pel Parlament de Catalunya, al desembre de 2017, com a fruit de l'anhel de la societat civil catalana per fer una aportació a la solució dialogada dels conflictes i també per promoure una cultura de pau, aquí i arreu del món.

Des del primer dia ha maldat per intervenir, modestament però decidida, en alguns conflictes polítics i socials, entre els quals cal destacar per la seva importància les aportacions fetes –de vegades públiques, de vegades discretes-, a Colòmbia i al País Basc, entre d'altres.

Un Institut públic de pau com el nostre no pot (ni vol) restar indiferent a l'evolució del conflicte polític que viu Catalunya des de fa uns anys, entorn de la seva futura governança, del seu estatus com a país i del seu encaix a l'Estat espanyol. Vol ser un agent facilitador de diàleg entre tots els altres actors, sigui quina sigui la seva posició ideològica, els seus sentiments de pertinença, els seus interessos i el seu grau de radicalitat democràtica.

Per aquesta raó, durant l'any 2018 hem realitzat algunes accions –en el marc del programa “Pau i seguretat en les polítiques públiques”-- entre les quals aquest estudi d'opinió per copsar el grau de polarització social i les mesures que podem emprendre en el futur per treballar en la millora de la convivència i la cohesió social al nostre país. En base a l'aprenentatge que n'hem fet, tant d'aquest estudi com de les nombroses converses que hem tingut i els ‘tallers’ que hem fet en algunes ciutats de Catalunya, podem consolidar el nostre paper de facilitadors de diàleg a partir d'ara.

Som conscients de les mancances d'aquest estudi d'opinió, i per això podrem millorar-lo en el futur si s'escau repetir-lo; i som també conscients que algunes qüestions s'haurien d'haver formulat d'una altra manera més objectiva o asèptica. Ho acceptem com una primera experiència i volem posar en valor algunes conclusions que sí que tenen importància, per moderar algunes afirmacions que podrien deteriorar la convivència social i de vegades resulten gratuïtes.

És ben conegut l'interès de les ciències socials, i molt en particular de la sociologia, en mesurar periòdicament els sentiments i les percepcions de la població en matèries delicades que poden afectar la seva quotidianitat. Però no es tracta d'un simple exercici de curiositat i sondatge acadèmic. Els sondejos i les enquestes s'han convertit en una eina imprescindible en les societats avançades per mesurar el pols de la població, les seves inquietuds i necessitats, per satisfer les seves prioritats i per preveure eventuais situacions de disconformitat o protesta. Les tècniques baromètriques s'han perfeccionant en els darrers anys; avui en dia són una pràctica habitual en l'administració pública, però també en empreses de publicitat i màrqueting, en l'empresa privada en general, en els mitjans de comunicació i en els centres educatius i de recerca, sense deixar de banda, com és el cas que tenim entre mans, les institucions de recerca política i social. Ens hem anat trobant en una situació, de mica en mica, en què és pràctica habitual que qualsevol entitat, institució o organització que vetlli mínimament pels interessos de la societat, es proveeix de mecanismes per anticipar la seva actuació, mecanismes que passen necessàriament per la presa de temperatura d'aquesta societat.

Darrerament s'han produït uns quants desencerts importants en sondejos d'opinió de gran abast polític. El mes de juny de 2016, malgrat la pràctica unanimitat que reflectien les enquestes prèvies, l'electorat britànic va votar per treure el seu país de la Unió Europea, en el que seria conegut com a Brexit. El novembre següent Donald Trump va ser elegit president dels Estats Units, contradient un veredicta també quasi unànime de les empreses enquestadores. Aquests esdeveniments, més enllà de les conseqüències polítiques que han tingut, han dut a una reflexió i un debat sobre el paper dels sondejos de contingut polític. Es va parlar de la poca fiabilitat de les tècniques de sondatge, de vot ocult o vergonyant, de factors d'última hora que afecten l'elector, totalment impredecibles però que determinen resultats finals. I, és clar, es va posar en qüestió la utilitat final d'aquesta mena de baròmetres socials quant a decisions polítiques importants es refereix. L'evidència, però, va prevaldre: malgrat les inevitables incerteses i els esporàdics errors que aporten els sondejos, s'han convertit en una part incontestable i ineludible

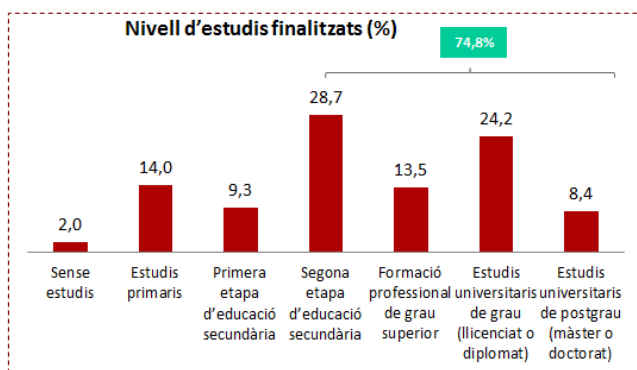
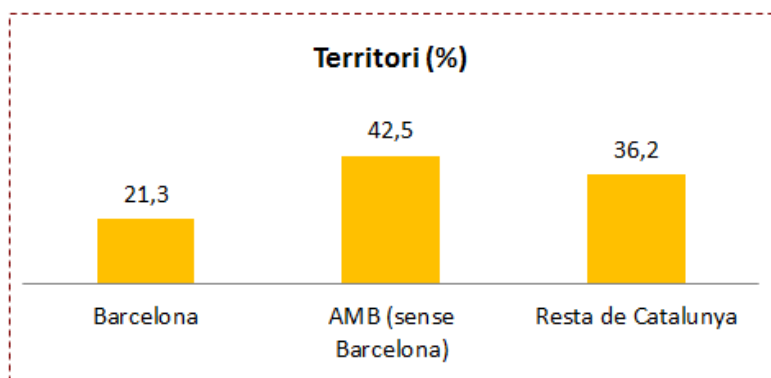
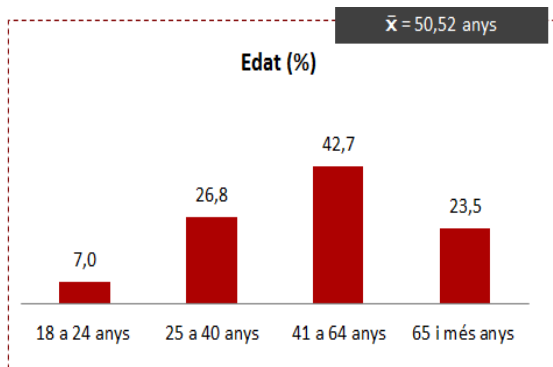
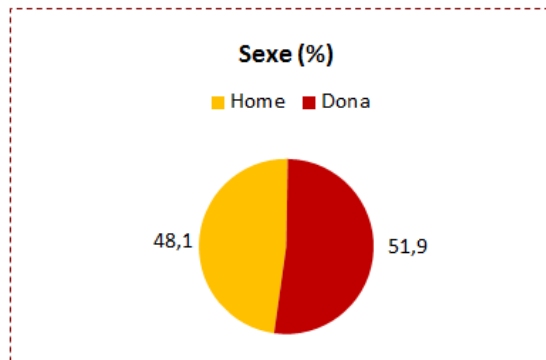
de les previsions polítiques i socials, de les accions administratives i de la gestió pública en general.

És en aquest context que es presenta aquesta enquesta. Val a dir que no podria ser més oportuna, atès el moment social i polític que es viu a Catalunya, a l'Estat, a Europa i al món. No és que en el moment actual hi hagi més riscos a la seguretat que en èpoques passades; si mirem al món de fa trenta anys, la inestabilitat, el conflicte i els indicadors sobre pobresa, analfabetisme, sanitat o risc de guerra eren incomparablement més alts. Però la sensació d'inseguretat ha quedat extremada per unes circumstàncies socials i polítiques sobtades i inesperades, l'arribada d'una generació que no ha conegut èpoques més desestabilitzades i, sobretot, la presència de mitjans de comunicació i xarxes socials d'enorme difusió, d'immediata propagació i amb una difícil comprovació de veracitat. Aquest nou entorn comunicatiu ha resultat clau en la difusió de missatges alarmistes que han estès una percepció d'inseguretat entre moltes societats veïnes de la nostra; el populisme ha tingut victòries sonades a Estats Units, Itàlia, Brasil, Hongria, Filipines, etc.; en tots aquests casos, aquesta forta tendència (social, més que no ideològica) ha anat acompanyada d'un discurs en què els nous líders esgrimeixen una amenaça representada per refugiats, immigrants, minories o fins i tot la premsa lliure o l'acadèmia. No cal dir que aquestes percepcions socials són, sovint, molt allunyades de la realitat tangible, però els missatges són difosos àmpliament i ràpidament i provoquen reaccions que podríem titllar de preocupants. Les conseqüències les tenim ja a alguns dels despatxos de les administracions més poderoses del món.

La percepció de seguretat és vital per entendre el grau d'estabilitat d'una societat i la confiança d'aquesta societat en ella mateixa. L'estudi de l'ICIP aporta en aquest sentit dades molt interessants. Potser la que crida més l'atenció, d'entrada, és que, segons aquest informe, el 70% de la població catalana considera la convivència a Catalunya com bona o molt bona. Atès el context que hem esmentat en el paràgraf anterior, que afecta la sensació de convivència en societats properes a la nostra i, sobretot, atès el context socio-polític a Catalunya just els mesos precedents a l'enquesta, la dada resulta d'un optimisme refrescant. No només això: si ens cenyim a la percepció sobre la convivència al veïnatge més immediat (municipi o barri), el grau de seguretat augmenta al 85%. La tradició a Catalunya de funcionar com una comunitat tolerant i dialogant, amb una societat civil dinàmica i activa, sembla quedar reflectida en aquestes dades. Caldria ser prudents, però; els fets polítics de final de 2017 han estat presentats sovint com el moment de màxim dissens i enfrontament en la societat catalana des de fa quasi vuitanta anys, i

és possible que fos així si tenim en compte els moments de tensió i les multitudinàries manifestacions de signe divers que s'hi van produir. Però l'enquesta s'ha realitzat uns mesos després del punt més àlgid de tensió i els resultats semblen reflectir una altra dada certament significativa: la societat manifesta una ferma voluntat de superar les tensions per tornar a una situació de consens social i convivència bàsica. En aquest sentit, l'enquesta reflecteix una societat que ha viscut un moment de crisi però que presenta una voluntat ferma de cohesió.

L'estudi, fet a partir d'un miler d'entrevistes telefòniques realitzades a tot el territori català pel sistema CATI (*Computer Assisted Telephonic Interview*), presenta un alt nivell de versemblança (marge d'error de prop del 3%) i reflecteix de manera fidedigna el perfil de la societat catalana. Els sectors generacionals i els àmbits territorials dels entrevistats són proporcionals a la seva representació en l'àmbit català, com també ho és la representació de gèneres: lleugera majoria de dones, com ho és a la societat catalana. L'edat mitjana és de 50,2 anys i l'àmbit territorial més representat és el de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (sense la ciutat de Barcelona), amb el 42% dels entrevistats. El nivell d'estudis a Catalunya, tal i com és reflectit a l'estudi, és alt, amb tres quartes part de la població que ha finalitzat estudis secundaris, i un de cada tres que ha acabat estudis universitaris. Quant als mitjans de comunicació, la televisió continua sent el preferit, triat pel 37% dels enquestats, tot i que les xarxes socials representen quasi una cinquena part de les preferències. Mitjans de comunicació que poden semblar referents de les generacions més grans, o romanents d'altres èpoques, com ara la premsa escrita o la ràdio, continuen tenint una forta presència entre les preferències dels enquestats, amb un 19% i un 16%, respectivament. Finalment, pel que fa al sempre complex element identitari, les dades coincideixen amb les que presenten altres enquestes sociològiques recents, com ara la de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials, adscrit a la UAB (ICPS).

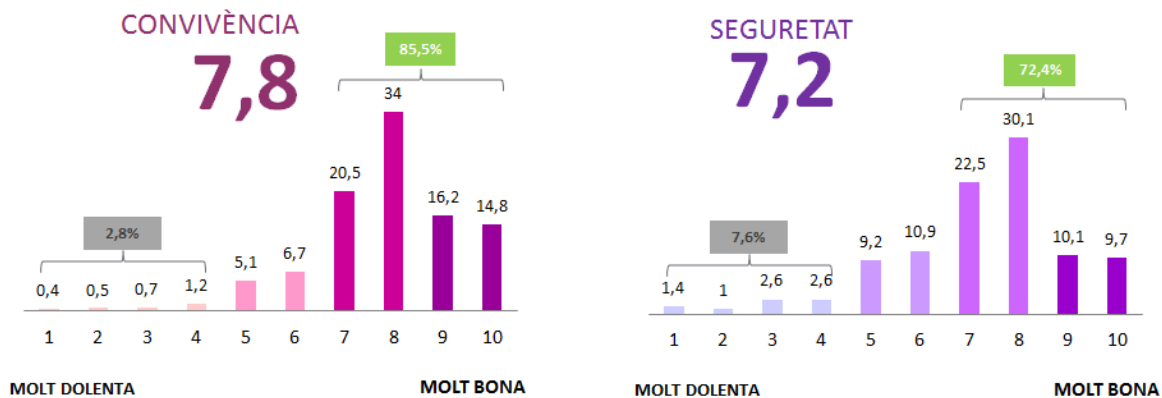
Segons l'enquesta de l'ICPS de 2017, les xifres relatives a aquestes categories són el 44% per als que tenen un sentiment principalment català, el 42% per als que se senten tant català com espanyol i el 8% per als que expressen una identitat principalment espanyola. Són xifres no massa distants de les que expressa l'estudi de l'ICIP, amb un marge d'oscil·lació habitual en aquesta mena de preguntes, on les respostes poden ser molt volàtils. Vegeu ICPS, Sondeig d'opinió 2017, <https://www.icps.cat/archivos/sondeigs/sc2017catala.pdf?noga=1>.

3. RESULTATS

3.1. CONVIVÈNCIA I SEGURETAT

Percepció de convivència en l'àmbit més proper, barri o poble

Com hem dit al començament, la societat catalana, reflectida en l'enquesta, té un grau molt alt de valoració de la convivència en el seu entorn més proper, el municipi o el barri propis (valoració mitjana de 7,8 sobre 10), com també una alta percepció de seguretat en el mateix entorn (7,2 sobre 10). En total, prop del 85% dels enquestats valoren la convivència per damunt del 7, i prop del 72% fan el mateix pel que fa a la seguretat. Tots dos índex reflecteixen un alt nivell de confiança en l'entorn. Territorialment hi ha força homogeneïtat, però a la ciutat de Barcelona es perceben indicadors lleugerament més baixos de convivència (7,6 davant de la mitjana de 7,8) i, sobretot, de seguretat (6,8 davant del 7,2 de la mitjana del territori). Això obeeix a la percepció d'un nivell de risc de delinqüència i inseguretat més alt a les ciutats més grans, tot i que, com veiem, les diferències no són exagerades: com a exemple extrem, a la Catalunya no metropolitana l'índex de percepció de seguretat és del 7,5, tan sols 0,7 punts més alt que el de la capital.

Territori	Convivència	Seguretat
Barcelona	7,6	6,8
AMB	7,7	7,1
Resta de Catalunya	8,1	7,5

Quant als problemes de convivència a l'entorn més proper (ja es tracti del barri o del municipi propis), s'hi destaquen cinc categories: el principal seria el d'incivisme (brutícia, sorolls, caques de gossos al carrer, etc.), percebut com al principal problema per al 45,8% dels enquestats, que declara que això comporta força o molts problemes. D'una manera que crida a reflexió, el segon problema percebut són les diferències culturals derivades de la immigració, amb el 30,9% dels enquestats. Com veurem més endavant, aquest és un problema que es percep com a tal però la majoria de persones enquestades no declara cap actitud xenòfoba, amb la qual cosa caldria dir que és realment un problema però “dels altres”, no tant un problema propi.

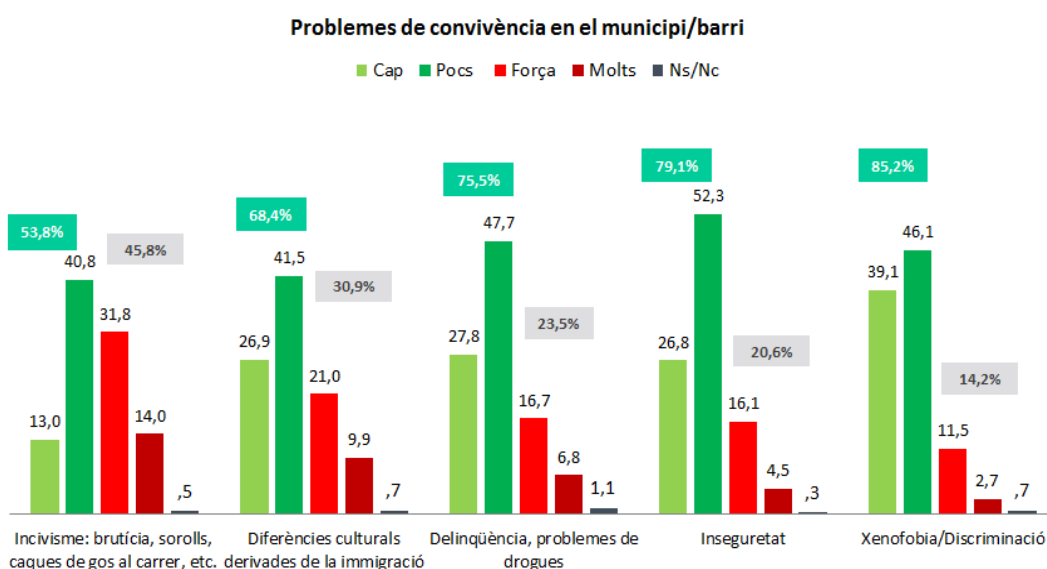
Per al 23,5%, el tercer problema de convivència és la delinqüència (robatoris, problemes de drogues, etc.), que resulta ‘força’ o ‘molt’ rellevant, i per al 20,6% ho és el de la inseguretat en general. Finalment, de manera curiosa, les manifestacions de xenofòbia i discriminació aporten força o molts problemes de convivència per al 14,2% dels enquestats.

De les reflexions sobre les respostes a aquesta última pregunta, en destacaríem tres: en primer lloc, crida l'atenció que tots els problemes esmentats reflecteixen una percepció social que en relativitza la importància: en tots els casos és més la proporció d'enquestats que donen ‘cap’ o ‘poca’ importància al problema en qüestió, que no els que hi donen ‘força’ o ‘molta’ importància. Semblaria, per tant, que hi ha una percepció general que els problemes de convivència no alteren profundament la vida quotidiana, malgrat l'alerta que puguin causar en sectors socials i territorials concrets.

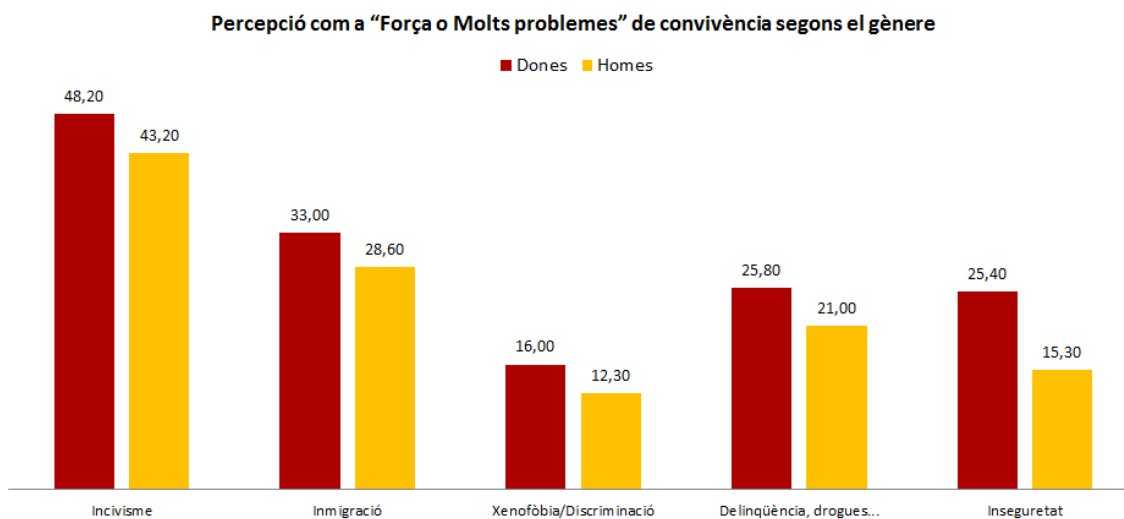
El segon aspecte que crida l'atenció és el principal motiu de preocupació sigui el de la convivència, i que sigui percebut com a important per menys de la meitat dels enquestats; en realitat, per al 54% de la població a qui s'ha preguntat, això comporta cap o poc problema de convivència. Per molestes i sensibles que puguin ser les actituds incíviques, no deixen de ser un problema d'educació i de cultura del respecte, moltes vegades fortament arrelades i d'improbable eradicació total. Aquestes actituds requereixen sovint contundents accions per part d'autoritats locals, sense que siguin habitualment font de debat de polítiques autonòmiques ni estatals, per la qual cosa es tracta de problemes de convivència, en general, localitzats.

El tercer tema a destacar és el del respecte a la diversitat. Ja hem vist que les diferències culturals derivades de la immigració són la segona causa de percepció de problemes en la convivència social, amb prop d'un 31% de la població que ho veu com un problema 'força' o 'molt' important (davant d'un 68% que hi veu 'poc' o cap' problema). D'una manera un tant paradoxal, o potser no, detectem un sector de la societat que percep les actituds intolerants com un autèntic problema de convivència: la xenofòbia i la discriminació són assenyalades pel 14% dels enquestats com a un greu problema de convivència (enfront d'un 85% que no ho veu així).

Les dues posicions, aparentment antagòniques, continuen essent minoritàries, però representen dues visions en principi incompatibles que, en elles mateixes, sí que poden representar un problema potencial de convivència. Caldrà veure com evoluciona aquesta qüestió en el futur, especialment ateses les reaccions polítiques i socials extremes que es detecten a altres països europeus i que ha dut a enfrontaments socials seriosos. La presència de gent d'altres cultures i la diversitat cultural no poden sinó augmentar en els propers anys, tenint en compte les tendències demogràfiques i les necessitats laborals del nostre entorn. Les reaccions adverses a aquest escenari de futur són previsible, i fins i tot sociològicament comprensibles: competència laboral; sensació de vulnerabilitat cultural de la societat d'acollida; estereotips culturals sovint ben antics; vinculació, en l'inconscient col·lectiu de la població local, de les poblacions foranies amb activitats delictives; etc. Correspon a les autoritats i a la societat d'acollida de preveure aquest més que probable escenari amb polítiques socials i educatives que evitin que aquests problemes de convivència s'aguditzin i enverinin l'atmosfera social. Es tracta, molt probablement, del risc més important per a la convivència a Catalunya i a Europa.

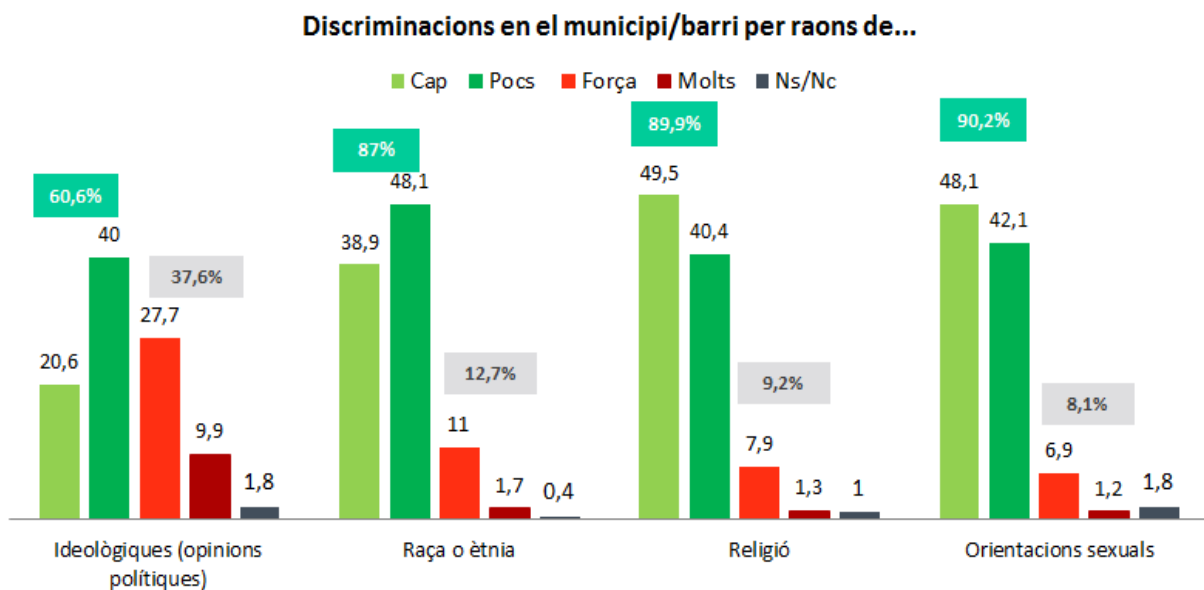

En tots els casos de problemes de convivència que hem descrit, les dones presenten uns nivells més alts de percepció de gravetat d'aquests problemes. Molt significativament, és l'àmbit de la inseguretat on les dones se senten més vulnerables, un 25%, davant del 15% dels homes. Les diferències quant a gènere en la percepció de seguretat i convivència haurien d'encendre alarmes quant a la desigualtat entre homes i dones en el dia a dia i quant a l'autèntica estabilitat social que estem vivint. És un fet que les dones viuen, a Catalunya i a tot arreu, no només una sensació, sinó una realitat de vulnerabilitat que crida a les administracions, a la societat en el seu conjunt i molt particularment als homes a prendre consciència de l'existència de temors i febleses dels quals no sempre en som prou conscients. D'altra banda, la percepció de l'incivisme com a problema de convivència també és més aguda entre les dones, fins al punt que gairebé la meitat d'elles ho veuen com un afer 'molt' o 'força' greu. Per resumir-ho en poques paraules, podríem dir que en general, a Catalunya, els homes viuen més tranquils que les dones, o que la seva percepció de la convivència i de la seguretat quotidiana és força més optimista.

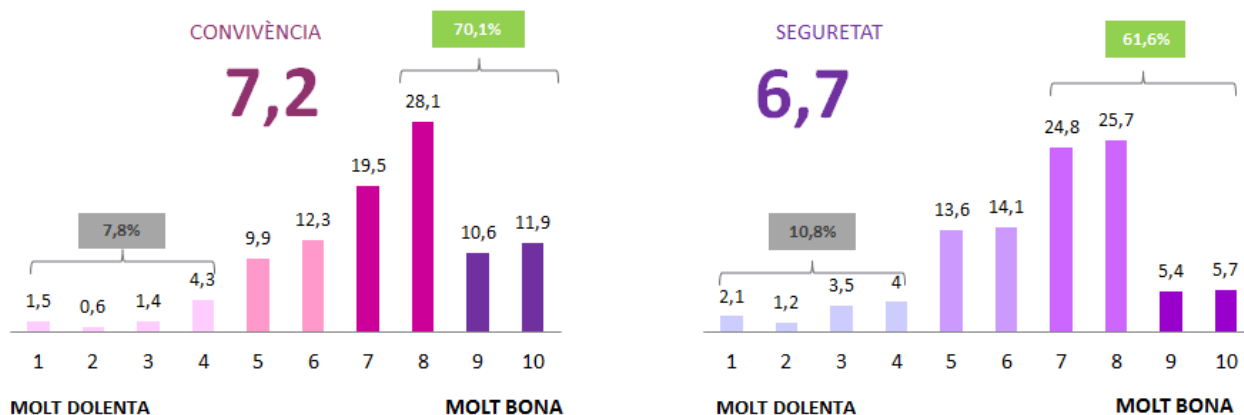
Segons els resultats de l'enquesta, no hi ha una forta percepció de discriminació en l'entorn geogràfic més immediat (barri o municipi), i encara menys per raons identitàries o culturals. Gairebé un 38% percep força o molta discriminació per raons ideològiques o per opinions polítiques, índex possiblement accentuat arran de la tensió política viscuda a la tardor de 2017. En canvi, menys d'un 13% admet que sigui greu la discriminació per raó d'ètnia o raça, prop d'un 9%, per religió, i tan sols un 8%, per orientació sexual. Aquestes dades ens donen el retrat

d'una societat bastant satisfeta d'ella mateixa, on les discriminacions a les minories queden amagades sota la percepció d'una sana convivència. Més enllà de la percepció subjectiva que aquestes minories puguin detectar en els seus entorns, caldria destacar, si de cas, que l'única discriminació important percebuda és per raons ideològiques, és a dir, que pot patir-les qualsevol persona independentment de la ideologia que tingui. Amb tota probabilitat, a més, la percepció de ser discriminat per la pròpia ideologia existeix de manera similar entre persones de molt diverses tendències.

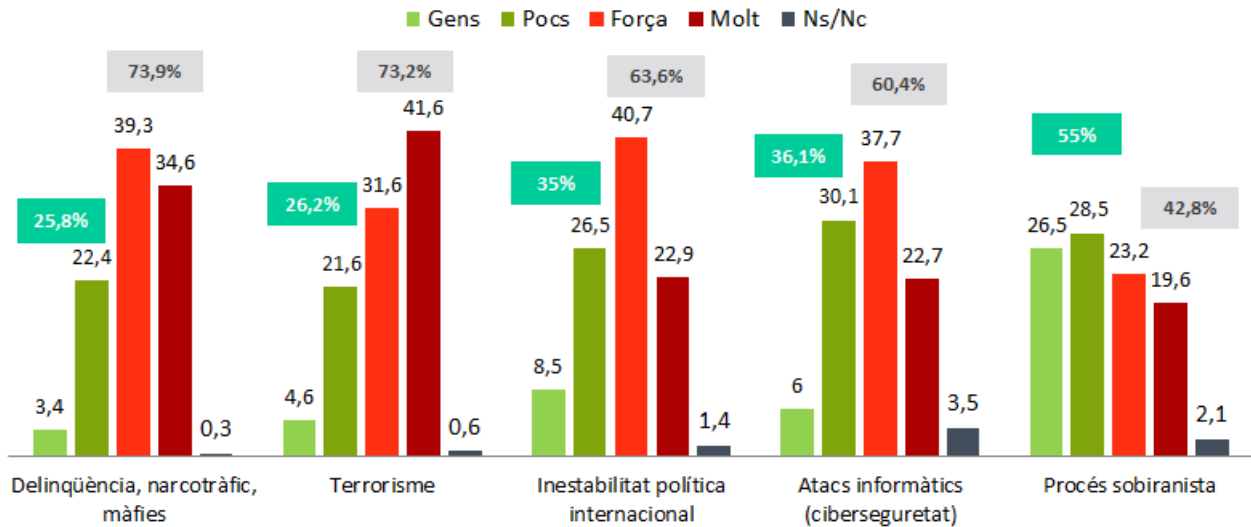
Convivència i seguretat en l'àmbit del país

Si el nivell de percepció de convivència i seguretat dels catalans pel que fa al seu entorn immediat és alt, com hem vist, quan es trasllada aquesta pregunta a un entorn més ampli, com és el de Catalunya, les xifres baixen lleugerament. En concret, els catalans donen una nota de 7,2 a la convivència a Catalunya, i del 6,7 a la seguretat. El 70% dels enquestats donen una puntuació superior al 7 sobre 10 a la convivència, i el 62% fan el mateix quant a la seguretat. Continuen sent xifres altes, però una primera impressió és que la societat catalana se sent més segura i cohesionada en l'entorn immediat que en un entorn més extens. Val a dir que la valoració pessimista, però, és molt minoritària: menys d'un 8% suspèn la seva percepció de convivència a Catalunya, i menys del 11%, la seguretat. En general, doncs, els catalans i les catalanes viuen en un entorn que els genera confiança i seguretat, malgrat que hi ha un segment important de la societat que percep o bé fortes amenaces a aquesta convivència positiva (un 7,8%) o bé un nivell de convivència simplement acceptable (un 22,2%).

I, curiosament, aquestes amenaces són percebudes amb molta força: ni més ni menys que un 74% dels enquestats senyalen la delinqüència, el narcotràfic o les màfies com una amenaça ‘força o molt’ important; el terrorisme segueix de prop en importància, amb un 73% força o molt preocupat per aquesta qüestió; més endavant trobem la inestabilitat política internacional, preocupant per al 64% i els atacs informàtics, que amoïnen el 60%. Curiosament, el procés sobiranista, que ha acaparat tanta atenció mediàtica i que aparentment havia creat tantes incerteses i temors, està a la cua entre les amenaces percebudes, segons l’estudi: el 43% ho veuen ‘força o molt’ com una amenaça, mentre que per al 55% ho és ‘poc o gens’. Si hem de destacar un tema que crea una alarma més intensa, el terrorisme genera l’opinió que és ‘molt’ amenaçant per al 41,6% dels enquestats, mentre que menys d’un 5% hi veu ‘gens’ una amenaça. Cal recordar els fets d’agost de 2017, en què van morir, com a conseqüència d’atacs terroristes a Catalunya, setze civils i vuit terroristes. La memòria recent d’aquests fets pot haver contribuït a augmentar la percepció d’amenaça pel que fa al terrorisme.

Amenaces per a la seguretat de Catalunya

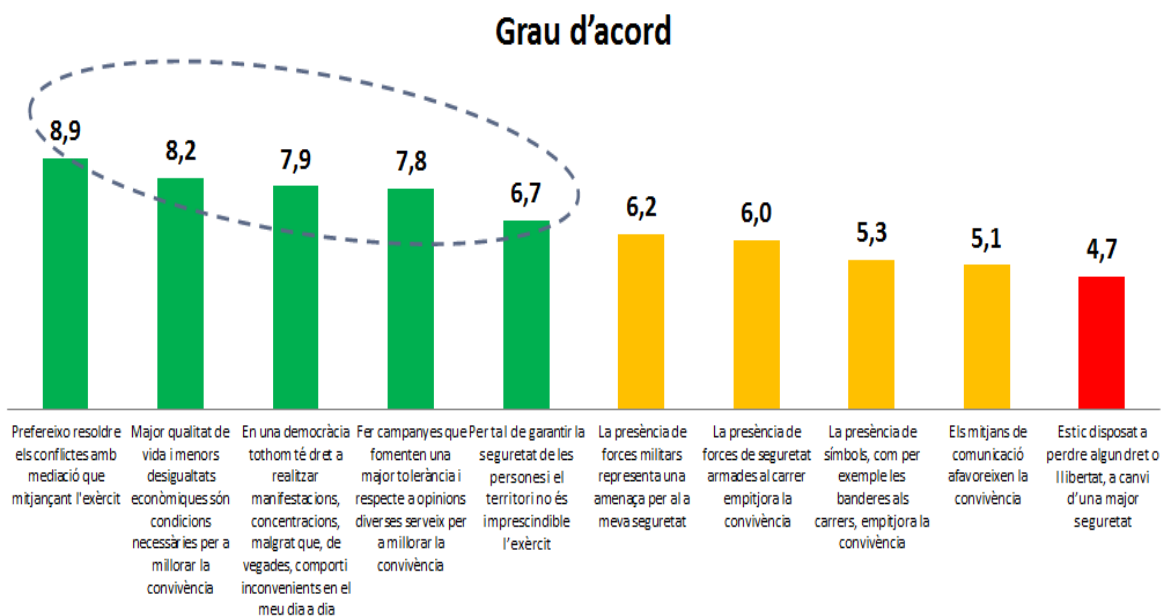
3.2. ACTITUDS SOBRE CONVIVÈNCIA I SEGURETAT

Les opinions sobre seguretat i convivència reflecteixen un alt nivell de compromís de la ciutadania amb el diàleg i la democràcia. L'enquesta ha ofert diverses opcions en forma de frases sobre les quals els enquestats havien de manifestar el seu acord o desavinença. De totes elles, només una ha merescut una nota corresponent al suspens, amb un 4,7: es tracta, precisament, de l'única que podia deixar entreveure una voluntat de renúncia a les llibertats: "Estic disposat a perdre algun dret o llibertat, a canvi d'una major seguretat". Caldria recordar que preguntes o estats d'ànim similars han rebut tradicionalment un suport més gran en societats que senten la seva seguretat greument amenaçada, i en molts casos això ha menat a l'arribada al poder d'opcions polítiques populistes o autoritàries. A l'altre extrem, l'opció que rep en aquesta enquesta més suport, amb una avaluació del 8,9, és la de la frase "Prefereixo resoldre els conflictes amb mediació que mitjançant l'exèrcit". També reben puntuacions altes altres frases amb un rerefons igualment dialogant i pacífic, com ara: "Major qualitat de vida i menors desigualtats econòmiques són condicions necessàries per millorar la convivència" (8,2), "En una democràcia tothom té dret a realitzar manifestacions, concentracions, malgrat que, de vegades, comporti inconvenients en el meu dia a dia" (7,9) i "Fer campanyes que fomenten una major tolerància i respecte a opinions diverses serveix per a millorar la convivència" (7,8).

Amb un suport lleugerament menor trobem quatre afirmacions que mostren un cert recel social cap a institucions armades o símbols ideològics; potser cal tenir present que en el rerefons

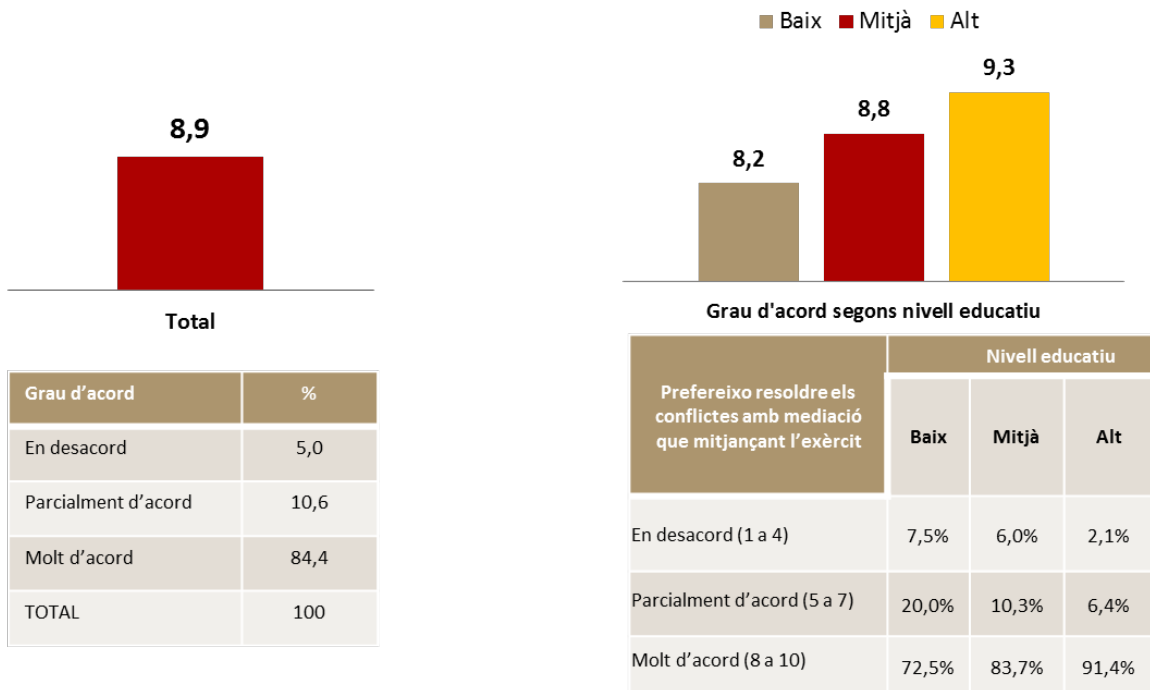
d'aquestes respostes hi pot haver la memòria recent dels fets esdevinguts a Catalunya l'octubre anterior, amb una actuació de les forces de l'ordre altament discutida per diversos sectors de la societat catalana. Aquestes afirmacions són: "Per tal de garantir la seguretat de les persones i el territori no és imprescindible l'exèrcit" (rep una nota del 6,7) "La presència de forces militars representa una amenaça per a la meva seguretat" (6,2), "La presència de forces de seguretat armades al carrer empitjora la convivència" (6) i "La presència de símbols, com per exemple les banderes als carrers, empitjora la convivència" (5,3). Les tres primeres frases reflecteixen un alt nivell de rebuig cap a la presència de forces armades, cosa que costaria d'entendre en àmbits on la societat es vegi representada i protegida per aquestes forces; la tercera fa esment, en canvi, a una proliferació de símbols nacionals que, en aquell precís context a Catalunya, reflectia un nivell de tensió social. Finalment, amb un aprovat just, una frase a favor de la premsa "Els mitjans de comunicació afavoreixen la convivència". Suport estrany, però mesurat, en un context on la premsa de tota mena no podia sinó reflectir precisament uns moments d'alta tensió política.

En conjunt, aquestes frases ens mostren un clar suport a les opcions de diàleg i pacífiques, per una banda; un rebuig cap a opcions de força i fins i tot a la presència d'institucions armades com a garants de seguretat; i un rebuig cap a opcions menys democràtiques segons les quals es podria renunciar a llibertat a canvi de seguretat. És el retrat d'una societat compromesa amb el diàleg i la restauració pacífica de la convivència en cas de crisi, on la seguretat no es relaciona amb l'ús de la força, ni amb l'amenaça del seu ús i on es confia en l'educació i en la informació com a garanties d'estabilitat i llibertat. Però no oblidem que també és una mostra de l'opinió pública encara influïda per uns esdeveniments que poden haver condicionat les seves respostes, especialment pel que fa a la vinculació entre seguretat i forces armades.

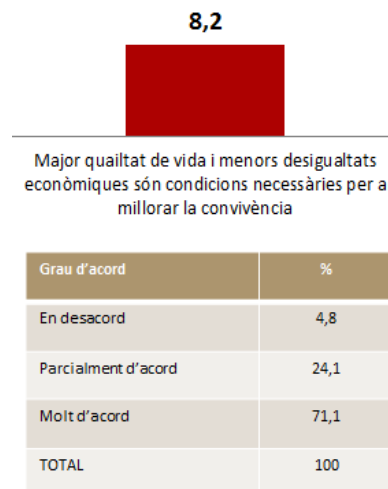

Pel que fa a la manifestació que rep més suport en l'enquesta, "Prefereixo resoldre els conflictes amb mediació que mitjançant l'exèrcit", val la pena que ens hi aturem una mica. El 84% s'hi declara 'molt d'acord', mentre que només el 5% hi expressa el seu desacord. Però potser el que crida més l'atenció és el suport que rep la frase per nivells educatius: com més alt és aquest nivell educatiu, més suport té aquesta afirmació. De qualsevol manera, cal ressenyar que el suport, i fins i tot l'alt suport, a aquesta afirmació prové de totes les capes de la població, independentment del seu nivell educatiu. Així, la frase rep una nota de 9,3 entre la població de més alt nivell educatiu, d'un 8,8 entre els que tenen un nivell mitjà i d'un 8,2 entre la població d'un nivell educatiu baix. El 91% de la població amb un nivell educatiu alt hi està 'molt d'acord', mentre que el 7,5% dels que tenen un nivell educatiu baix hi estan en desacord. L'ampli suport a la frase en qüestió reflecteix que no es tracta necessàriament d'un rebuig cap a l'exèrcit, opinió que probablement no tindria tant de suport, sinó de l'aclariment i la limitació de les funcions d'aquesta institució i la preferència envers opcions que no utilitzin la força ni l'amenaça del seu ús.

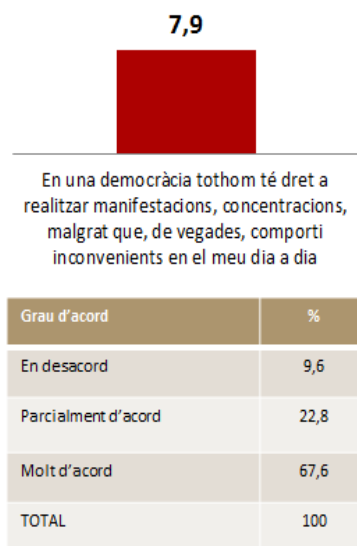
Prefereixo resoldre els conflictes amb mediació que mitjançant l'exèrcit

La segona afirmació que rep més suport social, segons l'enquesta, és “Major qualitat de vida i menors desigualtats econòmiques són condicions necessàries per millorar la convivència”, que rep una valoració del 8,2. Curiosament, el rebuig cap a aquesta afirmació és encara menor que el que ha rebut la frase anterior, sols d'un 4,8%, però el suport incondicional ('molt d'acord') també és menor, del 71%. La frase expressa un compromís clar amb polítiques socials com a prevenció envers el conflicte i com a entorn ideal per a la cohesió social.

L’afirmació següent quant a suport per part dels enquestats, amb un 7,9, és “En una democràcia tothom té dret a realitzar manifestacions, concentracions, malgrat que, de vegades, comporti inconvenients en el meu dia a dia”. El 67,6% hi està molt d’acord, mentre que gairebé el 10% s’hi manifesta en contra. En principi hem d’entendre que els enquestats manifesten que estan disposats a suportar els problemes propis de les protestes al carrer, com ara talls de trànsit, paralització de serveis, etc., en un exercici madur de l’opinió pel que fa al dret de manifestació i concentració.

Igualment, la frase “Fer campanyes que fomenten una major tolerància i respecte a opinions diverses serveix per a millorar la convivència”, que mereix una nota dels enquestats d’un 7,8, denota una forta sensibilització social cap a la mobilització social i la confiança que generen les campanyes d’institucions i organitzacions per millorar la convivència, i suposa un estímul perquè l’ICIP s’impliqui en aquest treball. El suport és potser menys majoritari (un 62% que estan ‘molt d’acord’ i un 32% ‘parcialment d’acord’), però s’hi veu clar un compromís social de suport a les tasques realitzades d’informació i educació per reforçar la cohesió social i per sensibilitzar l’opinió pública.

7,8

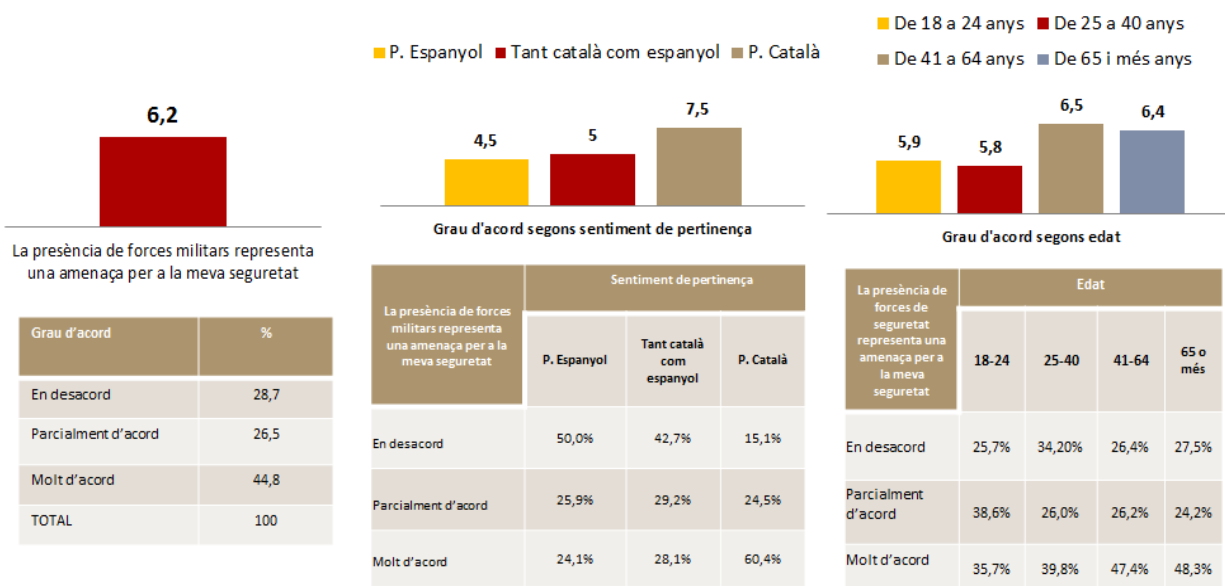

Fer campanyes que fomenten una major tolerància i respecte a opinions diverses serveix per a millorar la convivència

Grau d'acord	%
En desacord	6,2
Parcialment d'acord	31,8
Molt d'acord	62,0
TOTAL	100

La manifestació següent, “Per garantir la seguretat de les persones i el territori no és imprescindible l'exèrcit” reflecteix, no obstant, un cert dissens social. En aquest cas, el factor diferenciador és l'identitari: les persones que expressen un sentiment de pertinença ‘principalment català’ (categoria que suma els que es declaren ‘més català que espanyol’ i ‘únicament català’) estan ‘molt d'acord’ amb aquesta frase en un 68%, mentre que els que se senten ‘principalment espanyols’ (és a dir, la suma dels es declaren ‘més espanyol que català’ i ‘únicament espanyol’) s'identifiquen amb igual intensitat amb la frase tan sols en un 27,6%. Si la frase rep una nota general del 6,7, els que senten ‘principalment catalans’ hi atorguen un 7,6, els que creuen que són ‘tant catalans com espanyols’, un 5,7, i els que consideren que són ‘principalment espanyols’, un 5,4.

“La presència de forces militars representa una amenaça per a la meva seguretat”

A la frase següent, “La presència de forces militars representa una amenaça per a la meva seguretat”, el conjunt dels enquestats atorguen una nota del 6,2. Entre les persones que se senten ‘principalment catalans’ eleven l’avaluació fins al 7,5, mentre que els que s’identifiquen com a ‘principalment espanyols’, la suspenen, amb un 4,5. Enmig, la categoria dels que se senten ‘tant catalans com espanyols’ li concedeixen un aprovat just, amb un 5.

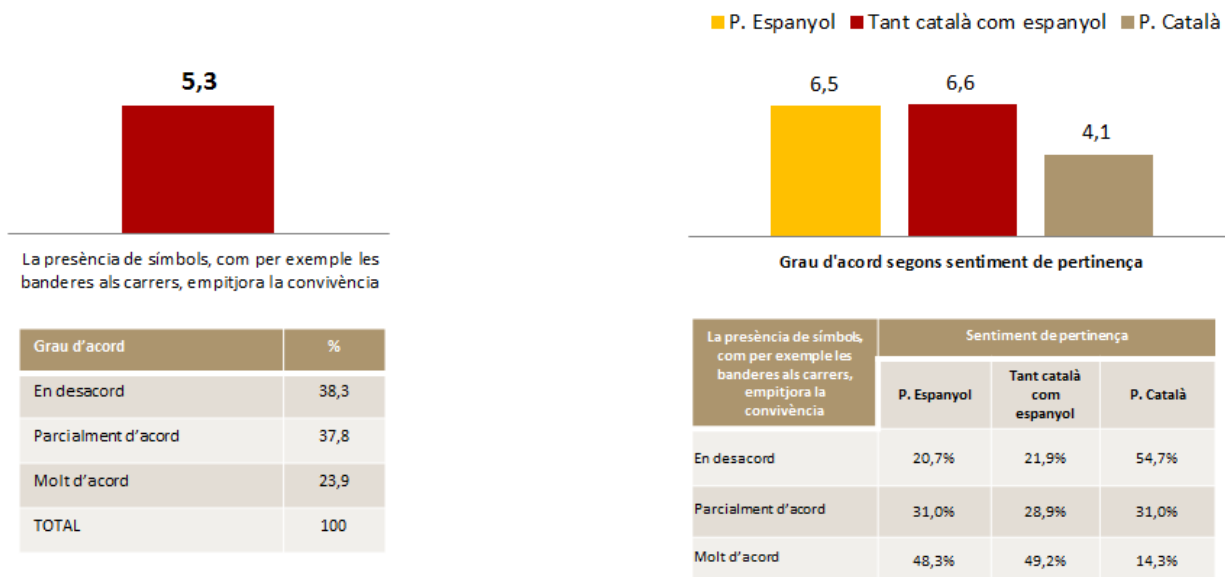
En canvi, si analitzem les respostes a aquesta pregunta per segments d’edat, no hi ha tantes diferències, encara que sí que hi podem detectar tendències: la població més gran sol estar més d’acord amb la frase (els que estan entre 41 i 64 anys li atorguen una nota del 6,6, i els més grans de 64, de 6,4), mentre que els més joves hi relativitzen el suport (els que tenen entre 18 i 24 anys la valoren amb un 5,9, i els que tenen entre 25 i 40, un 5,8). Sobta bastant que la frase, d’un contingut relativament radical, rep un suport de població que hi està ‘molt d’acord’ que creix amb l’edat, des del 35,8% dels més joves fins al 48,3% dels més grans. Aparentment, segons els resultats de l’enquesta, l’exèrcit generaria menys confiança a mesura que augmenta l’edat de les persones.

Pràcticament el mateix es pot dir de la frase següent, de contingut similar: “La presència de forces de seguretat armades al carrer empitjora la convivència”. Globalment, té una aprovació d’un 6 sobre 10, els enquestats que han manifestat un sentiment de pertinença ‘principalment català’ atorguen una puntuació del 6,6, mentre que els que es consideren ‘principalment

espanyols' la tornen a suspendre, aquest cop amb un 4,7. Els que se senten 'tant catalans com espanyols' hi atorguen una nota de 5,4. Els que són 'principalment catalans' hi estan molt d'acord en un 47,5%, mentre que els que se senten 'principalment espanyols' la rebutgen per un percentatge similar, d'un 46,6%.

L'anàlisi de les respostes a aquesta afirmació presenta un caire lleugerament diferent si la prenem pel biaix generacional. No hi ha massa diferències entre les respostes dels diferents grups d'edat, però crida l'atenció que, a diferència de la pregunta anterior, no hi ha un continuïtat generacional: el grup que dona un suport més clar a la frase és el de les persones entre 41 i 64 anys, que hi donen una nota de 6,3. En canvi, tant els més grans com els més joves hi concedeixen una puntuació entre 5,7 i 5,9. Una possible causa és que els sectors més envellits de la població desconfien menys de la policia que de l'exèrcit, combinat amb la sensació de vulnerabilitat que experimenta molta gent gran.

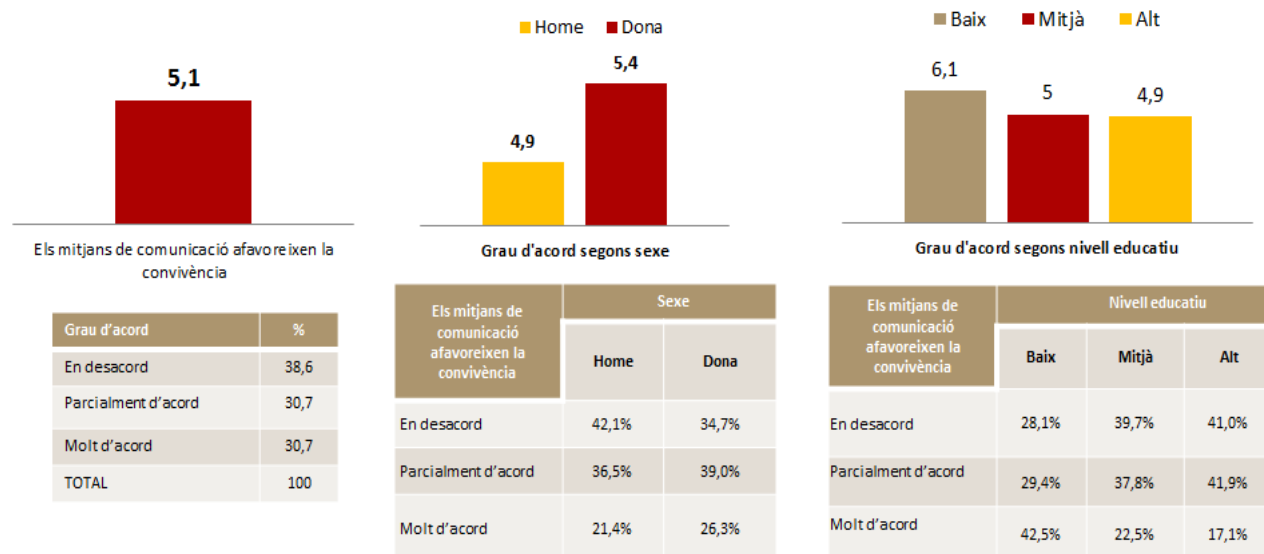
“La presència de símbols, com per exemple les banderes als carrers, empitjora la convivència”

Ja hem vist que l'afirmació “La presència de símbols, com per exemple les banderes als carrers, empitjora la convivència” generava un suport tebi, amb una nota mitjana de 5,3. Segons això, es podria dir que ni millora ni empitjora la convivència. Si n'analitzem els diferents sectors podem veure una radiografia més clara de la societat catalana i la seva postura pel que fa a aquesta qüestió. Aquí el sentiment de pertinença nacional hi té molt a dir: aquells que s'identifiquen com a 'principalment catalans' suspensen aquesta afirmació, amb un contundent 4,1, mentre que els

que són ‘principalment espanyols’ i ‘tant catalans com espanyols’ hi donen clar suport, amb un 6,5 i un 6,6 respectivament. Així, gairebé un 55% dels que se senten més catalans rebutgen la frase, mentre que els que se senten més espanyols hi estan molt d’acord en un 48% i els de sentiments equidistants, en un 49%. Aquesta divisió pot explicar en part la tensió que reflectia la ‘guerra de banderes’ que de manera pacífica però intensa van protagonitzar els balcons catalans precisament durant el període en què es va realitzar l’enquesta.

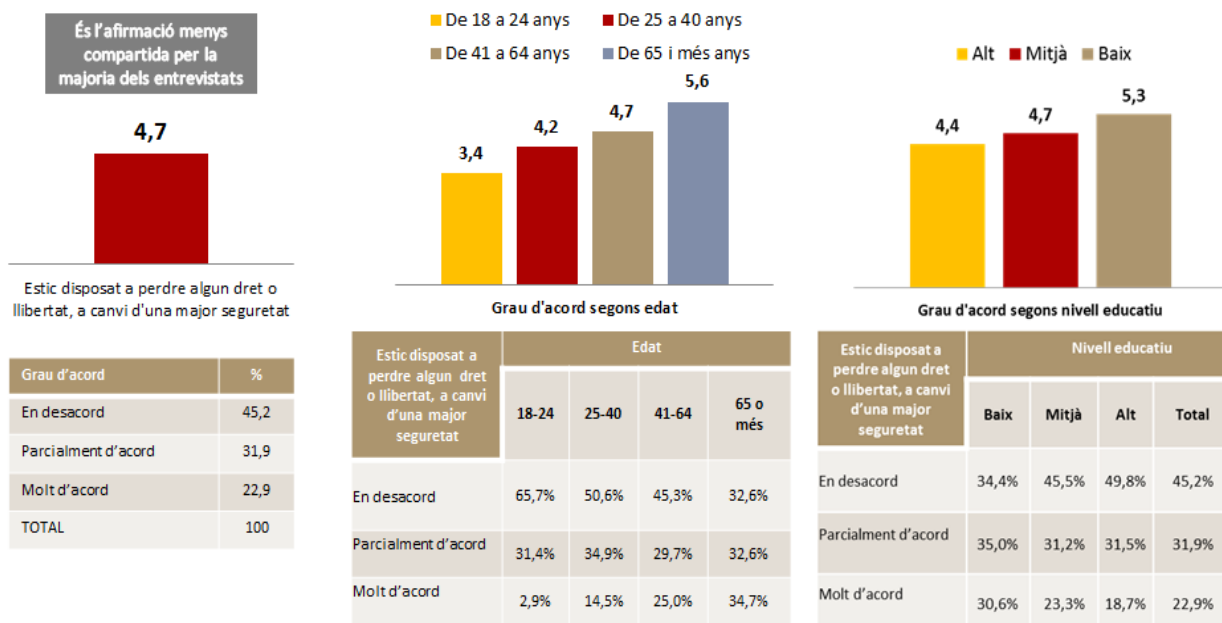
“Els mitjans de comunicació afavoreixen la convivència”

Una frase que ratlla l’aprovat, amb el 5,1 és la de “Els mitjans de comunicació afavoreixen la convivència”. Ja hem senyalat prèviament com pot sobtar la confiança en la premsa en un entorn en què el seu paper és posat cada cop més en dubte. Un cop d’ull més a prop ens hi pot aportar algunes dades interessants, i ens trobem que existeixen biaixos clars en matèria de gènere i de nivell educatiu. Així, mentre que la frase rep el suport de les dones (amb una puntuació de 5,4) i dels sectors amb nivell educatiu baix (6,1) i mitjà (5), curiosament els homes i els sectors amb més alt nivell educatiu la suspenen, en tots dos casos amb un 4,9. Sobta, i crida a la reflexió, el fet que la població de nivell educatiu més baix sigui la que dona més confiança als mitjans de comunicació: el 42,5% hi està molt d’acord, i només el 28%, en desacord. En contrast, entre la població de nivell educatiu alt (presumiblement, la que té més fàcil i divers

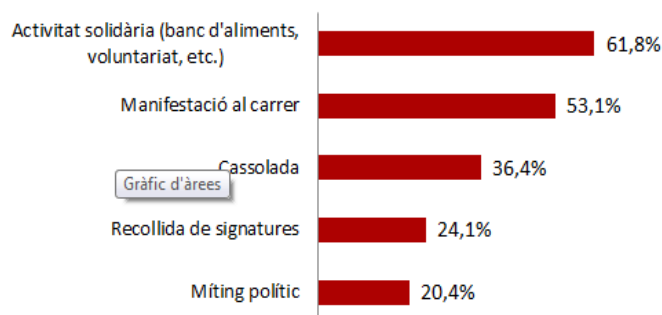
accés a mitjans de comunicació) la frase genera un 17% que hi està molt d'acord, i un 41% que la rebutja.

“Estic disposat a perdre algun dret o llibertat, a canvi d'una major seguretat”

Ja hem vist que l'única afirmació d'entre les proposades que mereix un suspens per part de les persones enquestades és la de “Estic disposat a perdre algun dret o llibertat, a canvi d'una major seguretat”. Ara bé, cal matisar que el rebuig, o suport, cap a la frase varia enormement segons l'edat i el nivell educatiu. Bàsicament, podem dir que l'afirmació rep més suport com més edat i menys estudis es tinguin, segons l'enquesta. Així, si la nota global que rep és d'un 4,7, els menors de 25 anys hi donen un 3,4, i els més grans de 65 anys aproven la frase amb un 5,6. D'igual manera, la població amb un nivell alt d'estudis desautoritza la frase amb un 4,4, però els que tenen un nivell baix d'estudis la salven, amb un 5,3. Les diferències més grans les trobem en els grups d'edat: mentre que més de la meitat dels menors de 41 anys desaproven la frase en qüestió, gairebé el 35% dels més grans de 65 anys hi estan molt d'acord. Són sens dubte, més elements per a la reflexió, si considerem que l'edat i el nivell de formació poden debilitar les conviccions democràtiques de determinats sectors de la societat.

P11. En els darrers sis mesos, ha participat vostè en alguna de les següents activitats?

Base: 1.003

Activisme polític	%
No actiu (cap activitat)	19,7
Poc actiu (una activitat)	23,7
Mig actiu (2-3 activitats)	37,5
Molt actiu (4 o més activitats)	19,0
TOTAL	100

56,5%

Més de la meitat de persones integrants en la mostra destaquen per ser actives políticament parlant (56,5%).

La tradició de mobilització de la societat civil catalana queda reflectida en els resultats de l'enquesta. S'hi mostra que més de la meitat dels enquestats han participat en un mínim de dues activitats en els sis mesos anteriors. L'activitat que ha tingut més participació, amb un 61%, és la solidària, és a dir, voluntariat, banc d'aliments, etc. A continuació trobem la participació en manifestacions; cal recordar, un cop més, que els mesos anteriors a l'enquesta han propiciat un context especialment actiu en mobilitzacions, sovint multitudinàries, de diferent signe. En aquest sentit tampoc sorprèn que un 36,4% dels enquestats hagin participat en cassolades, el 24%, en recollida de signatures, i un 20,4% en algun míting polític. En qualsevol cas, l'estudi reflecteix un gran nivell de compromís polític i social i un fort interès per participar en les mobilitzacions ciutadanes: menys d'un 20% dels entrevistats declara que no ha participat en cap d'aquestes activitats en els sis mesos anteriors.

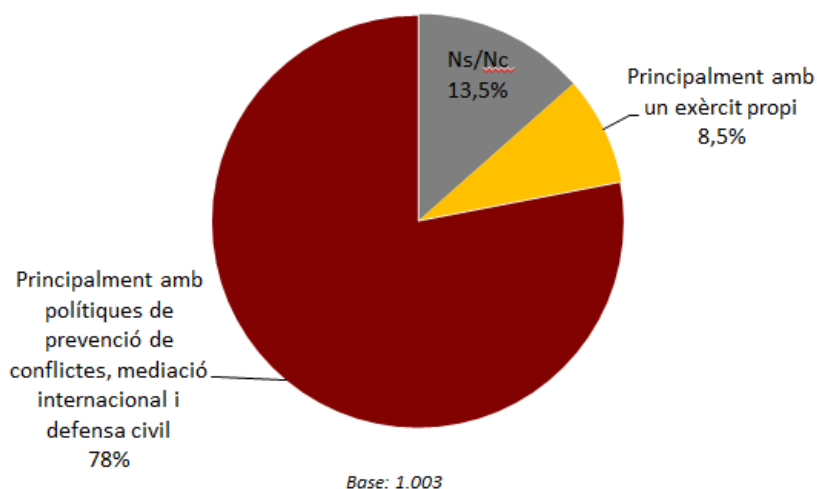
3.3. PAU I SEGURETAT INTERNACIONALS

Com sabem, a Catalunya hi ha un debat polític intens sobre la hipòtesi que es pugui constituir en un Estat independent en un futur més o menys proper. Sabem també de les mobilitzacions arran d'aquest supòsit, molt especialment en l'any que ha precedit aquest estudi. En les discussions sobre la possibilitat d'aquesta independència, molt sovint, ha emergit el debat de com hauria de

ser aquest hipotètic nou Estat i com hauria d'exercir aquesta sobirania. I en aquest debat han pres forma els suggeriments sobre el paper que aquest nou Estat hauria de tenir en la promoció de la seguretat internacional o sobre l'oportunitat de crear un exèrcit català, en aquesta eventualitat. L'enquesta de l'ICIP ha sondejat la societat catalana sobre aquests temes, i els resultats que n'ha extret són els següents:

A la pregunta de "I, si algun dia Catalunya esdevingués un estat independent, com creu que podria col·laborar en la pau i seguretat mundial?", el 78% ha contestat l'opció "principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil", mentre que el 8,5% prefereix que sigui "Principalment amb un exèrcit propi" i un 13,5% no ho sap o no contesta. Trobem un clar suport a la primera proposta, la més pacifista, entre tots els sectors de la població. No hi cap segment on aquest suport baixi del 60%. En qualsevol cas, l'opció militarista té més partidaris entre alguns sectors concrets, però en cap cas arriba gaire més enllà del 16% de les respostes.

P15. I, si algun dia Catalunya esdevingués un estat independent com creu que podria col·laborar en la pau i la seguretat mundial? (%)

Si analitzem aquests sectors, podem veure que, per gèneres, l'home és més partidari de les polítiques civils (81% davant del 75%), però això no vol dir que les dones siguin més militaristes: en aquest cas, hi ha més dones que es decanten pel 'no sap o no contesta' (16% enfront del 10,6% dels homes).

Pel que fa als grups d'edat, els que més aposten per l'opció civil són els més joves, amb un 81%, mentre que els més grans de 65 anys rebaixen el seu suport al 69%. En canvi, curiosament, el més militaristes no són els més grans, sinó el grup d'edat d'entre 25 i 40 anys (11%).

En el cas de que Catalunya esdevingués un estat independent, com creu que podria col·laborar en la pau i la seguretat mundial?	Sexe		Edat			
	Home	Dona	De 18 a 24 anys	De 25 a 40 anys	De 41 a 64 anys	65 anys i més
Principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil	81,1%	75,2%	87,1%	78,8%	81,1%	69,1%
Principalment amb un exèrcit propi	8,3%	8,6%	7,1%	11,2%	6,1%	10,2%
<u>Ns/Nc</u>	10,6%	16,1%	5,7%	10,00%	12,9%	20,8%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Territorialment no hi detectem grans diferències, amb un suport a l'exèrcit propi reduït i relativament uniforme (entre el 7,9 i el 8,7%) i, si de cas, amb un nivell d'indecisos una mica superior entre els habitants de l'àrea metropolitana de Barcelona (sense la capital). En qualsevol cas, en els tres àmbits territorials analitzats, el suport a l'opció civil és molt alt, d'entre el 75 i el 81%.

En el cas de que Catalunya esdevingués un estat independent, com creu que podria col·laborar en la pau i la seguretat mundial?	Territori			Nivell educatiu		
	Barcelona	AMB (sense Barcelona)	Resta de Catalunya	Baix	Mitjà	Alt
Principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil	81,3%	74,9%	79,9%	60,0%	79,3%	85,0%
Principalment amb un exèrcit propi	7,9%	8,7%	8,5%	14,4%	8,5%	5,5%
<u>Ns/Nc</u>	10,7%	16,4%	11,6%	25,6%	12,2%	9,5%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Sí que detectem diferents actituds, en canvi, en els grups segons el nivell educatiu. Si entre la gent de menys formació reglada l'exèrcit propi rep més suport (14,4%), en canvi en aquest sector l'opció civil rep menys entusiasme, tan sols un 60%. En canvi, entre el grup d'un nivell educatiu més alt l'opció militar rep un suport del 5,5%, i la civil, d'un 85%.

El sentiment identitari també marca diferències en les respostes a aquesta pregunta, però aquestes diferències poden ser sorprenents i, en qualsevol cas, dignes d'anàlisi. La població que es declara més identificada amb el sentiment espanyol és la que dona més suport a un exèrcit català en cas d'independència, amb un 15,5%, mentre que aposten per l'opció civil en un 64%. En canvi, aquells que s'identifiquen principalment com a catalans voldrien forces armades catalanes només entre el 6,3% dels enquestats, mentre que prefereixen l'opció civil en el 89% dels casos. Aquí també trobem una posició més comprensible entre els que es declaren principalment espanyols o tant catalans com espanyols, quan prefereixen l'opció 'no ho sap o no contesta' en més del 20% en tots dos casos, mentre que els preferentment catalans només ho fan en un 4,5%.

Això pot tenir una causa molt concreta, com hem analitzat posteriorment a la recollida d'informació: hi ha un percentatge elevat d'aquest col·lectiu que no respon a la pregunta simplement perquè nega el condicional de la possible independència de Catalunya. Cal reconèixer, en aquest cas, que la qüestió ha estat, doncs, mal formulada.

En el cas de que Catalunya esdevingués un estat independent, com creu que podria col·laborar en la pau i la seguretat mundial?	Sentiment de pertinença		
	P. Espanyol	Tant català com espanyol	P. Català
Principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil	63,8%	67,2%	89,2%
Principalment amb un exèrcit propi	15,5%	10,7%	6,3%
<u>Ns/Nc</u>	20,7%	22,1%	4,5%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%

Finalment, en una altra dada que dona per reflexionar, l'enquesta de l'ICIP reflecteix que com menys actiu políticament és l'individu, més es decanta per una opció militarista. En concret, aquells que no desenvolupen cap activitat solidària són partidaris d'un exèrcit propi en cas d'independència (en un 16,2%), mentre que els que participen en quatre o més activitats prefereixen aquesta opció només en un 3,7%. Aquest últim grup, socialment actiu, opta per l'opció civil en cas d'independència en un 91%, mentre que el grup menys actiu ho fa tan sols en un 67%.

En el cas de que Catalunya esdevingués un estat independent, com creu que podria col·laborar en la pau i la seguretat mundial?	Participació en activitats			
	Cap activitat	1 activitat	2-3 activitats	4 o més activitats
Principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil	66,7%	70,2%	82,4%	91,1%
Principalment amb un exèrcit propi	16,2%	10,5%	5,6%	3,7%
<u>Ns/Nc</u>	17,2%	19,3%	12,0%	5,2%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Amb totes les reserves que planteja l'anàlisi a partir d'un qüestionari que considerem millorable, hi ha un seguit de dades de molt interès sociològic per fer una radiografia de la percepció de la societat catalana sobre la convivència i la seguretat, al maig de 2018; percepció que convé compartir amb els agents socials i divulgar tant com sigui possible, per fomentar un diàleg sincer a partir de les necessitats reals de la gent del país.

La primera constatació és que una gran majoria de catalans considera positiva la convivència i la seguretat a Catalunya i no percep problemes i amenaces greus. El fet que un 70% de la població consideri la convivència com a bona o molt bona (i amb una puntuació mitjana de 7,2 punts sobre 10) n'és una mostra fefaent.

Pel que fa als principals problemes de convivència i seguretat, mostren una relació ben directa amb els que mostren les enquestes del CEO o del CIS, periòdicament, sobre la qüestió: l'incivisme, les diferències culturals derivades de la immigració, la delinqüència, el narcotràfic i el terrorisme, per aquest ordre, són els que més preocupen, malgrat que en tots els casos més de la meitat de la població considera que aquests problemes són pocs o inexistents.

L'enquesta constata també que Catalunya és una societat madura i activa a nivell social i polític, compromesa amb la tolerància i que aposta per la mediació i el diàleg abans que per l'ús de la força. El grau d'activisme en assumptes de voluntariat, polític o social és elevadíssim. Tot i la influència del moment polític i social que viu el país, el resultat no s'explica únicament per això sinó també pel grau de mobilització de la societat civil organitzada, entitats, associacions i moviments de tot tipus.

Hi ha, no obstant, algunes diferències significatives d'opinió segons les variables estudiades: Segons l'edat, quan es pregunta sobre la disposició a perdre drets i llibertats a canvi de més seguretat; el sexe, les dones perceben en general més problemes de convivència que els homes;

segons el sentiment identitari, en relació a la presència de forces armades o la presència de símbols al carrer; i segons el nivell educatiu, quan es pregunta sobre polítiques de defensa.

La polarització ideològica es mostra en algunes qüestions concretes, com es pot veure en els gràfics, però com les altres variables no configura una radiografia heterogènia de la societat catalana, que –per posar un exemple—arriba a un bon grau de consens en el compromís de resoldre els problemes associats a la convivència i les amenaces per a la seguretat mitjançant el diàleg i la negociació, per davant de situacions coercitives.

L'enquesta posa finalment el focus en com hauria de ser la contribució a la pau i la seguretat mundial en una hipotètica Catalunya independent. Un 78% de les respostes són que aquesta contribució hauria de ser principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil. Hi ha, però, un 20% de les persones enquestades que no se senten interpel·lades per la qüestió i no responen, la qual cosa constata que la qüestió ha de ser plantejada en el futur de forma diferent.

QÜESTIONARI DE LA INVESTIGACIÓ

Argumentari

Bon dia/bona tarda. Li truco en nom de l'*Institut Català Internacional per la Pau* que està realitzant un estudi sobre la percepció de la societat catalana sobre qüestions de convivència i seguretat.

Seria tan amable de respondre unes preguntes? Trigarem uns 5 minuts. Sàpiga que queda garantida la confidencialitat i anonimat de tota la informació que ens faciliti mitjançant aquest qüestionari, la qual només serà tractada de forma agregada i amb finalitat estadística.

Li agraïm per endavant la seva col·laboració.

Bloc 1: Sociodemogràfic

P.1. Sexe (*Anotar sense preguntar*) **Només una resposta**

	V1
Home	1
Dona	2

P.2. Em podria dir la seva edat? (*Anotar edat exacta*) **Espontània. Només una resposta**

V2

NOTA PROGRAMACIÓ: Codificar posteriorment

	V2.1
Menys de 18 anys	Fi entrevista
De 18 a 24 anys	1
De 25 a 40 anys	2
De 41 a 64 anys	3
65 i més anys	4

P.3. Em podria confirmar que vostè resideix al municipi de _____? **Suggerida. Només una resposta**

	V3
Sí	1
No	2

(Si P4=2) P.4.1 I, quin és el seu municipi de residència? **Fer aparèixer llistat amb els municipis. Espontània. Només una resposta**

NOTA PROGRAMACIÓ: Codificar posteriorment

	V3.1
Barcelona	1
AMB (sense Barcelona)	2
Resta de Catalunya	3

P.4. Fa com a mínim sis mesos que vostè resideix en aquest municipi? **Espontània. Només una resposta**

	V4
Sí	1
No	Fi entrevista

P.5. I, quins són els seus estudis acabats de més alt nivell? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	V5
Sense estudis	1
Estudis primaris	2
Primera etapa d'educació secundària	3
Segona etapa d'educació secundària	4
Formació professional de grau superior	5
Estudis universitaris de grau (llicenciat o diplomad)	6
Estudis universitaris de postgrau (màster o doctorat)	7

P.6. Em podria indicar quin és el seu mitjà de comunicació de preferència? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	V5
Televisió	1
Ràdio	2
Premsa escrita	3
Premsa digital	4
Xarxes socials	5

Bloc 1: Convivència

P.7. En una escala d'1 a 10 on 1 és "MOLT DOLENTA" i 10 és "MOLT BONA", com qualificaria la convivència al seu municipi/barri? I, a Catalunya? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	Molt dolenta										Molt bona	
Convivència al seu Municipi/ Barri	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V7_1	
Convivència a Catalunya	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V7_2	

P.8. I, fins a quin punt detecta els següents problemes de convivència en el seu municipi/barri? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	Cap	Pocs	Força	Molts	Ns/Nc (no llegir)	
Incivisme: brutícia, sorolls, caques de gos al carrer, etc.	1	2	3	4	9	V8_1
Immigració	1	2	3	4	9	V8_2
Xenofòbia/Discriminació	1	2	3	4	9	V8_3
Delinqüència, problemes de drogues	1	2	3	4	9	V8_4

Inseguretat	1	2	3	4	9	V8_5
-------------	---	---	---	---	---	------

P.9. Fins a quin punt percep que hi ha algun tipus de les següents discriminacions en el seu municipi/barri? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

Discriminació per...

	Cap	Pocs	Força	Molt	Ns/Nc (no llegir)	
Raons de raça o ètnia	1	2	3	4	9	V9_1
Raons de religió	1	2	3	4	9	V9_2
Raons ideològiques (opinions polítiques)	1	2	3	4	9	V9_3
Orientacions sexuals	1	2	3	4	9	V9_4

P.10. I, em podria dir, en una escala d'1 a 10 on 1 és "GENS D'ACORD" i 10 és "TOTALMENT D'ACORD", fins a quin punt està d'acord amb les següents afirmacions? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

Programació: Rotar ítems

	GENS D'ACORD										TOTALMENT D'ACORD	
Els mitjans de comunicació afavoreixen la convivència	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		V10_1
Fer campanyes que fomenten una major tolerància i respecte a opinions diverses serveixen per a millorar la convivència	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		V10_2
Major qualitat de vida i menors desigualtats econòmiques són condicions necessàries per a millorar la convivència	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		V10_3
La presència de símbols, com per exemple les banderes als carrers, empitjoren la convivència	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		V10_4
La presència de forces de seguretat armades al carrer empitjoren la convivència	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		V10_5
En una democràcia tothom té dret a realitzar manifestacions, concentracions, malgrat que, de vegades, comporti inconvenients en el meu dia a dia	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		V10_6

P.11. En els darrers 6 mesos, ha participat vostè en alguna de les següents activitats? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	Si	No	Ns/Nc (no llegir)	
Recollida de signatures	1	0	9	V11_1
Meeting polític	1	0	9	V11_2
Activitat solidària (banc d'aliments, voluntariat, etc.)	1	0	9	V11_3
Cassolada	1	0	9	V11_4
Manifestació al carrer	1	0	9	V11_5

Bloc 2: Seguretat

P.12. En una escala d'1 a 10 on 1 és "MOLT BAIXA" i 10 és "MOLT ALTA", com qualificaria la seguretat al seu municipi/barri? I, a Catalunya? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	Molt baixa										Molt alta	
Seguretat al seu Municipi/ Barri	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V12_1	
Seguretat a Catalunya	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V12_2	

P.13. Fins a quin punt considera que les següents qüestions representen una amenaça per a la seguretat de Catalunya? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

Programació: Rotar ítems

	Gens	Poc	Força	Molt	Ns/Nc (no llegir)	
Delinqüència, narcotràfic, màfies	1	2	3	4	9	V13_1
Terrorisme	1	2	3	4	9	V13_2
Procés sobiranista	1	2	3	4	9	V13_3
Atacs informàtics (ciberseguretat)	1	2	3	4	9	V13_4
Inestabilitat política internacional	1	2	3	4	9	V13_5

P.14. I, em podria dir, en una escala d'1 a 10 on 1 és "GENS D'ACORD" i 10 és "TOTALMENT D'ACORD", fins quin punt està d'acord amb les següents afirmacions? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

Programació: Rotar ítems

	GENS D'ACORD										TOTALMENT D'ACORD	
La presència de forces militars representa una amenaça per a la meua seguretat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V14_1	
Estic disposat a perdre algun dret o llibertat, a canvi d'una major seguretat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V14_2	
Per tal de garantir la seguretat de les persones i el territori no és imprescindible l'exèrcit	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V14_3	
Prefereixo resoldre els conflictes amb mediació que mitjançant l'exèrcit	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	V14_4	

P.15. I, si algun dia Catalunya esdevingués un estat independent com creu que podria col·laborar en la pau i la seguretat mundial? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

Programació: Rotar ítems

	V15
Principalment amb polítiques de prevenció de conflictes, mediació internacional i defensa civil	1
Principalment amb un exèrcit propi	2
Ns/Nc	9

P. 16. Amb quina de les següents situacions es sent més proper/a? **Llegir possibilitats. Només una resposta**

	V16
Únicament espanyol	1
Més espanyol que català	2
Tant espanyol com català	3
Més català que espanyol	4
Únicament català	5
(No llegir) No sap/ No contesta	9

Bloc 3: Comiat

Ja per acabar, em podria dir, si us plau, el seu nom?

Li recordem que queda garantida la confidencialitat i anonimat de la informació facilitada. Tan sols li demanem aquesta informació per a tasques de comprovació de l'enquesta.

En nom de l'*Institut Català Internacional per la Pau*, moltes gràcies per la seva col·laboració.

FITXA TÈCNICA

Univers:

Població major de 18 anys

Àmbit:

Catalunya

Metodologia:

Quantitativa

Recollida de la informació:

Telefònica (*Computer Assisted Telephonic Interview*)

Instrument de recollida:

Qüestionari semi-estructurat de 7 minuts de duració

Dimensió de la mostra:

1.003 entrevistes

Quotes mostrals:

Sexe i grup d'edat (creuades) i Territori (independent)

Afixació:

Proporcional a l'univers

Error mostral:

$\pm 3,16\%$ per a població de referència, sota el supòsit de màxima indeterminació ($p=q=0,5$) i per a un nivell de confiança del 95,5% ($z=2$)

INSTITUT CATALÀ INTERNACIONAL PER LA PAU
TAPINERIA 10, 3a • 08002 BARCELONA
T. +34 93 554 42 70
ICIP@GENCAT.CAT • WWW.ICIP.CAT